

BURMISTRZ GMINY I MIASTA TYCZYN

**XIII ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY I MIASTA TYCZYN**

**PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

Rzeszów, kwiecień 2022 r.

SPIIS TREŚCI

1. WSTĘP – PODSTAWA FORMALNO - PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	3
2. ZAKRES, GŁÓWNE CELE PROGNOZY I POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	3
3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	6
4. USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU XIII ZMIANY STUDIUM	6
5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM XIII ZMIANY STUDIUM	8
6. PROBLEMY ORAZ CELE OCHRONY ŚRODOWISKA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU XIII ZMIANY STUDIUM	19
7. WPŁYW REALIZACJI PLANOWANYCH KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE XIII ZMIANY STUDIUM W ODNIESIENIU DO TERENÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ZGODNIE Z USTAWĄ O OCHRONIE PRZYRODY	20
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU XIII ZMIANY STUDIUM	21
9. ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, CZASOWE LUB DŁUGOTRWĄŁE PLANOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW OBJĘTYCH XIII ZMIANĄ STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I CZŁOWIEKA ORAZ TERENY CHRONIONE	22
10. PRZEWIDYWANE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	27
11. ROZWIĄZANIA OGRANICZAJĄCE WPŁYW NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO PLANOWANYCH KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE XIII ZMIANY STUDIUM	27
12. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZ SKUTKÓW REALIZACJI W PROJEKCIE XIII ZMIANY STUDIUM	28
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	29
OŚWIADCZENIE SPORZĄDZAJĄCEGO PROGNOZĘ.....	31

1. WSTĘP – PODSTAWA FORMALNO - PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko opracowana została dla projektu XIII zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Tyczyn.

Opracowany projekt XIII zmiany Studium dotyczy terenu o powierzchni 2,29 ha położonego w miejscowości Borek Stary.

Konieczność jej sporządzenia wynika z art. 46 ust. 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zmian.), która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania i mówi, że dokumenty takie jak Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub ich zmiany wymagają przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Prognoza jest jej elementem.

Przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko wg ustawy rozumie się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planów lub programów, obejmujące w szczególności informacje zawarte w prognozie, jej sporządzenie, uzyskanie wymaganych ustawą opinii, zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu formalno-prawnym.

2. ZAKRES, GŁÓWNE CELE PROGNOZY I POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Zakres prognozy określają przepisy art. 51 ust. 2 pkt. 1 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzona prognoza

a) zawiera:

- ustalenia i główne cele projektu zmiany Studium dla terenu położonego w miejscowości Borek Stary oraz jego powiązania z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- informacje o przewidywanych możliwościach transgranicznego oddziaływania na środowisko;

- informacje o metodach analizy skutków realizacji ustaleń projektu zmiany Studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
 - streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- b) określa, analizuje i ocenia:
- istniejący stan środowiska terenu objętego projektem zmiany;
 - potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu XIII zmiany Studium;
 - przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji ustaleń projektu XIII zmiany Studium;
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu XIII zmiany Studium;
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu;
- c) przedstawia:
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko;
 - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Zakres niniejszej prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie znak WOOŚ.411.1.45.2021.AP.2, pismo z dnia 30 kwietnia 2021 r. oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie pismo z dnia 6 kwietnia 2021 r. znak PSNZ.9022.4.4.3.2021.

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w projekcie zmiany Studium kierunki zagospodarowania przestrzennego wpłyną na środowisko oraz w jakim stopniu idea zrównoważonego rozwoju została uwzględniona w projekcie dokumentu i jakie mogą być konsekwencje tak negatywne jak i pozytywne dla środowiska, w wyniku realizacji działań przewidywanych w opracowanym projekcie XIII zmiany Studium dla terenu objętego niniejszą zmianą.

Szczegółowe cele prognozy dotyczą:

- wyeliminowania jeszcze na etapie sporządzania projektu XIII zmiany Studium, ustaleń sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju analizowanego obszaru i jego otoczenia;
- oceny skutków oddziaływania przyjętych kierunków zagospodarowania na środowisko oraz związanego z tym określenia wpływu przeznaczenia terenów na

poszczególne rodzaje użytkowania oraz określenie warunków zagospodarowania terenów;

- oceny wprowadzenia zabudowy jednorodzinnej oraz ustaleń umożliwiających zaspokojenie i polepszenie warunków życia wnioskodawcy przy równoczesnym zachowaniu równowagi przyrodniczej i trwałości procesów przyrodniczych;
- oceny na ile ustalenia projektu XIII zmiany Studium pozwolą na zachowanie istniejących wartości i zasobów środowiska oraz w jakim stopniu spotęgują lub osłabiają istniejące zagrożenia, a także na ile stwarzają możliwość pojawienia się nowych szansa dla kształtowania wyższej jakości środowiska.

Podsumowując, prognoza przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń XIII zmiany Studium, terenu położonego w miejscowości Borek Stary.

Formalnie i merytorycznie z prognozą powiązane są takie dokumenty, jak:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Tyczyn, uchwalone uchwałą Nr XXXVIII/290/02 z dnia 29 sierpnia 2002 r. z późn. zmianami;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb XIII zmiany SUIKZP Gminy i Miasta Tyczyn, marzec 2021 r.;
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021 poz. 247);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2004, poz. 1233) w sprawie zakresu Studium;
- Roczna ocena jakości powietrza w woj. Podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2019 Departament Monitoringu Środowiska. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie;
- Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu – RDOŚ w Rzeszowie, 2011 r.;
- Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, poziomu pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych – Uchwała Nr XXXVIII/608/13 Sejmiku Woj. Podkarpackiego z dnia 29 kwietnia 2013 r. z późn. zmian.;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – aktualizacja z 2016r.
- Mapy zagrożenia powodziowego (2020 r.);

- Ustawy i rozporządzenia dotyczące ochrony środowiska m.in. Prawo ochrony środowiska, ustawa o ochronie przyrody, Prawo wodne.

3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa kierunki rozwoju gminy lub jak w tym przypadku, jego części oraz ustala zasady kształtowania struktury przestrzennej i politykę przestrzenną, a w następnej kolejności uszczegóławia wybrane elementy kształtowania przestrzeni.

Z uwagi na skalę opracowania i wynikający z tego stopień szczegółowości informacji, a także wielkości obszaru poddanego analizie i zróżnicowanie występujących problemów konieczne było przyjęcie dla przeprowadzenia prognozy skutków realizacji ustaleń zawartych w opracowanym projekcie XIII zmiany Studium, tak metod subiektywnych, jak i w miarę możliwości metod obiektywnych.

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- przeanalizowano dane ekofizjograficzne, przyrodnicze i inne dostępne dane sozologiczne dla terenu objętego niniejszą zmianą Studium;
- dokonano oceny projektu zmiany Studium w odniesieniu do w/w danych i obowiązujących aktów prawnych;
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska i przyrody.

4. USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU XIII ZMIANY STUDIUM

Projekt XIII zmiany Studium został opracowany w oparciu o podjętą uchwałę Rady Miejskiej w sprawie przystąpienia do sporządzenia XIII zmiany Studium.

XIII zmiana Studium dotyczy obszaru o powierzchni 2,29 ha położonego w miejscowości Borek Stary. Według obowiązującego Studium teren, o którym mowa, położony jest w obszarze lasów i zalesień. Aktualnie jest to teren niezabudowany, częściowo wykorzystywany rolniczo. Od strony zachodniej i południowej teren graniczy z obszarami leśnymi. Po jego południowej stronie zlokalizowana jest droga publiczna - powiatowa, zapewniająca dostępność komunikacyjną.

W sporządzonym projekcie XIII zmiany Studium dla terenu, którego zmiana dotyczy, określono kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Wyznaczono tereny o następującej funkcji:

- teren wskazany dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczając go symbolem 14MN;
- teren zieleni nieurządzonej oznaczony symbolem 2ZN;
- teren wskazany do zalesienia oznaczony symbolem 1RL;
- teren rolniczej przestrzeni produkcyjnej oznaczony symbolem 7R.

Powierzchnia poszczególnych wydzielonych terenów wynosi:

14MN - 0,788 ha

2ZN - 0,93 ha

1RL - 0,165 ha

7R - 0,403 ha

Przyjęte kierunki i wskaźniki zagospodarowania dla terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz wytyczne do planu miejscowego:

Teren 14MN - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem:

- dróg wewnętrznych o szer. w liniach rozgraniczających nie mniejszej niż 5,0 m, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i miejsc do parkowania;
- w granicach terenu obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogący zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 60% powierzchni działki budowlanej;
- powierzchnia zabudowy nie większa niż 10% powierzchni działki budowlanej;
- wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej - maksymalny 0,1, minimalny - 0,02;
- powierzchnia działki budowlanej nie mniejsza niż 2000 m²;
- miejsca do parkowania w granicach działki budowlanej - nie mniej niż jedno stanowisko postojowe o utwardzonej nawierzchni na jeden lokal mieszkalny, wliczając miejsce w garażu;
- maksymalna wysokość budynków - nie większa niż 9,0 m;
- dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu połaci dachowych od 25° do 45°;
- ustalenie zasad obsługi komunikacyjnej z uwzględnieniem powiązań z układem zewnętrznym;
- ustalenie zasad wyposażenia w infrastrukturę techniczną - w zakresie:
 - zaopatrzenia w wodę: z ujęć indywidualnych lub poprzez rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej,

- kanalizacji sanitarnej - rozwiązania indywidualne np. wykorzystanie zbiorników na nieczystości, opróżniany systematycznie z wywozem na oczyszczalnię ścieków lub poprzez rozbudowę istniejącej sieci kanalizacyjnej,
- energii elektrycznej: poprzez rozbudowę istniejącej sieci z dopuszczeniem zastosowania alternatywnych źródeł,
- gaz: poprzez rozbudowę istniejących sieci.

Teren 2ZN - przeznaczony pod zieleń nieurządzoną

- należy zachować istniejące zadrzewienia.

Teren 1RL - teren wskazany do zalesienia - obowiązują zasady zagospodarowania obowiązujące w Studium dla terenów odpowiednich do zalesienia.

Teren 7R - tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej - zasady zagospodarowania obowiązujące w Studium.

W kształtowaniu struktury funkcjonalnej terenu należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z położenia w Hyżnieńsko-Gwoźnickim Obszarze Chronionego Krajobrazu.

5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM XIII ZMIANY STUDIUM

Charakterystyka elementów fizjograficznych

Rzeźba terenu

Zgodnie z podziałem fizyczno – geograficznym wg J. Kondrackiego, teren opracowania położony jest w podprovincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie, w mezoregionie Pogórze Dynowskie. Mezoregion ten rozpościera się pomiędzy dolinami Wisłoka i Sanu. W części północnej jest to wyrównana, ale rozcięta erozyjnie powierzchnia wyżynna o wysokościach ponad 350 m. Natomiast w części południowo- zachodniej na granicy z Kotliną Jasielsko – Krośnieńską występują wyraźniejsze pasma twardzielcowe, z których najwyższa jest Sucha Góra. Stoki Pogórza cechują się zróżnicowanymi nachyleniami. W obrębie zrównań wierzchwinowych nachylenia są niewielkie (2-5%). Powierzchnie stoków rozcinają różnej wielkości doliny, które zazwyczaj w górnych odcinkach mają charakter dolin wciosowych w odcinkach dolnych przechodzących w doliny nieckowate.

Teren, o którym mowa stanowi fragment stoku o ekspozycji południowo – zachodniej i spadkach 8 – 12 % oraz 12 %- 20 %. Teren ograniczony jest po południowo – wschodniej

stronie drogą powiatową od strony północno - zachodniej terenem leśnym „Las Buczyna”, którego głównym gatunkiem są buki.

Nie stwierdzono śladów procesów geodynamicznych.

Ograniczająca teren droga powiatowa wcina się w powierzchnię stoku, tworząc wzdłuż granicy skarpe o max wysokości ok. 1,5 m. Położenie terenu na wysokości od około 320-355 m. n.p.m. pozwala na wgląd w dolinę Strugu płynącego na południowy-zachód od analizowanego terenu.

teren opracowania - sąsiadujący las "Buczyna"

Warunki geologiczne

Teren, będący przedmiotem opracowania pod względem geologicznym położony jest w obrębie Karpat Zewnętrznych Fliszowych i obejmuje fragment jednostki skolskiej. Starsze podłoże reprezentowane jest przez zwietrzeliny skał piaskowcowo - łupkowych warstw inoceramowych, górno-kredowych, które nawiercono w analizowanym terenie na głębokości od 1,7 do 3,0 m ppł. Zwietrzeliny wykształcone są jako gliny pylaste związane z domieszką rumoszu.

Zwietrzeliny przykrywają utwory deluwialne reprezentowane przez gliny pylaste i pyły. Miąższość deluwii jest różna i wynosi od 1,7 do 3,0 ppt.

Deluwia cechują się zróżnicowaną konsystencją.

Występujące w partii stropowej gliny pylaste to utwory konsystencji twar doplastycznej. Poniżej lokalnie występują wkładki o konsystencji plastycznej.

W teoretycznym poziomie posadowienia budynków tj. na głębokości 1,1 m ppt. występują utwory korzystne do bezpośredniego fundamentowania budynków.

Surowce mineralne

W omawianym rejonie nie zostały udokumentowane żadne złoża surowców naturalnych.

Warunki wodne

W granicach analizowanego terenu nie występują wody powierzchniowe.

W znacznej odległości w kierunku południowo-zachodnim płynie Strug, największy prawobrzeżny dopływ Wisłoka.

Obszar gminy Tyczyn znajduje się w dorzeczu Górnej Wisły.

Zgodnie z wymogami ustawy prawo wodne i wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami wyznaczono jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych.

Celem tych działań było wyznaczenie jednostkowych obszarów planistycznych, dla których dokonana została identyfikacja znaczących oddziaływań antropogenicznych, określono cele środowiskowe i dokonana zostanie ocena ich spełnienia, wdrożone zostaną programy działań określone w Planie Gospodarowania Wodami w obszarze dorzecza.

Teren będący przedmiotem opracowania zgodnie z Planem Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły, zaktualizowanym i obowiązującym od 13 grudnia 2016 roku, położony jest w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) o kodzie PLRW2000122265689 „Strug do Chmielnickiej Rzeki”. Jest to potok fliszowy stanowiący naturalną część wód, której stan ekologiczny określono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Celami środowiskowymi dla tej JCPW jest uzyskanie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Ta JCPW znajduje się w wykazie obszarów chronionych – przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków występujących w obszarze OZW PLH 180025 „Nad Husowem” oraz rezerwatu „Mójka” (REZ. 786) dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Wody podziemne

Wody podziemne w tym rejonie Pogórza związane są ze szczelinami i spękaniem skał inoceramowych. Wody te nie tworzą ciągłego poziomu, występują na różnej głębokości.

W wykonanych otworach badawczych nie stwierdza się występowania wód do głębokości 4,0 m.

Zgodnie z podziałem dorzecza Górnej Wisły na jednolite części wód podziemnych, analizowany teren położony jest w jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) oznaczonej kodem PLGW2000152, dla której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia ustanowionych dla niej celów środowiskowych.

JCWPd o której mowa znajduje się w wykazie obszarów chronionych ze względu na przeznaczenie do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę.

Teren opracowania nie jest narażony na zalewanie wodami powodziowymi.

Położony jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych.

Na jego terenie nie zostały wykonane udokumentowane ujęcia wód podziemnych. Nie zostały utworzone strefy ochrony od takich ujęć.

Dla utrzymania obecnego dobrego stanu JCWPd zarówno pod względem ilościowym jak i chemicznym należy:

- zapobiegać lub ograniczyć wprowadzanie do nich zanieczyszczeń;
- zapobiegać pogorszeniu się stanu wód, dążyć do poprawy;
- zapewnić równowagę pomiędzy poborem a ich zasilaniem;
- wdrażać działania niezbędne dla odwrócenia rosnącego trendu stężenia zanieczyszczeń powstających wskutek działalności człowieka.

Warunki klimatu lokalnego

Według E. Romera obszar gminy Tyczyn położony jest na pograniczu dwóch krain klimatycznych - Krainy Równin i Kotlin Podgórskich i Krainy Wyżyn Podgórskich. Natomiast według R. Gumińskiego obszar gminy leży w obrębie Sandomiersko-Rzeszowskiej i Podkarpackiej dzielnicy rolniczo - klimatycznej. Średnia temperatura roku wynosi 7,5 – 8°C. Średnia temperatura stycznia wynosi -2,5 do -3,5°C. Średnia temperatura lipca wynosi 17,5 – 18,5°C. Wilgotność powietrza - najwyższe wartości notuje się zimą najniższe latem. Pokrywa śnieżna zalega około 60 dni w roku. Wielkość opadów w tym rejonie wynosi około 700mm. Przeważają wiatry z kierunku południowo - zachodniego i zachodniego. Na układ wiatrów wpływa nie tylko ogólna cyrkulacja, ale również orografia terenu, w tym przede wszystkim układ dolin, które odgrywają znaczną rolę w sterowaniu wiatrami. Na klimat lokalny wpływ mają takie elementy jak: morfologia terenu, nachylenia w jego obrębie, głębokość zalegania wód gruntowych, zagospodarowanie terenu. W obrębie Pogórza Dynowskiego na zróżnicowanie warunków mikroklimatu wpływ mają głównie: ekspozycja stoku i nachylenia. Analizowany teren cechuje się korzystnymi warunkami mikroklimatu. Jest to fragment stoku o ekspozycji południowo – zachodniej o nachyleniach od 8 do 20%.

Wyniesienie terenu wpływa na dobre warunki wilgotności względnej. Jest to teren nienarażony na zaleganie chłodnego i wilgotnego powietrza i występowanie mgieł.

Południowo – zachodnia ekspozycja zapewnia korzystne warunki solarne i termiczne.

Analizowany teren cechuje się korzystnymi warunkami mikroklimatu dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Położenie w otoczeniu terenów leśnych wpływa korzystnie na stan powietrza oraz zapewnia pewną zaciszość.

Gleby

W tym terenie gleby wytworzone zostały z utworów deluwialnych. Są to głównie gleby brunatne o różnie wykształconych profilach w zależności od rodzaju podłoża. W granicach opracowania z pyłów wykształciły się gleby brunatne klasy IVb. Aktualnie teren ten nie jest użytkowany rolniczo. Od strony południowo – zachodniej graniczy z terenem leśnym, w którym dominuje drzewostan bukowy.

Zmiany w środowisku

Teren objęty niniejszym opracowaniem kiedyś stanowiły tereny upraw rolnych, które zajmowały przeważającą jego część.

Mała opłacalność działalności rolniczej była przyczyną zaniechania upraw, pozostawienia terenów w odłogowaniu.

Znaczna część analizowanego terenu została objęta planem miejscowym, który wyznaczał tereny pod zalesienie.

Mimo upływu czasu wspomniany plan nie został zrealizowany i teren pozostał niezalesiony. W jego sąsiedztwie pojedyncze działki wskazane zostały pod zabudowę mieszkalną. Wzdłuż południowo-wschodniej granicy terenu przechodzi droga powiatowa. Wzdłuż północnej granicy analizowanego terenu powstała droga, utwardzona przez jej użytkowników prowadząca do nowo-budowanych budynków mieszkalnych.

teren opracowania - stan aktualny

teren opracowania - stan aktualny

Struktura przyrodnicza obszaru

Według podziału geobotanicznego dokonanego przez Wł. Szafera, obszar gminy Tyczyn położony jest na pograniczu dwóch prowincji: Niżowo – Wyżynnej i Górskiej.

Teren, o którym mowa położony jest w prowincji Górskiej w Okręgu Beskidów, w Podokręgu Pogórza Fliszowego. Dominującym zespołem leśnym jest żyzna buczyna

karpacka w formie podgórskiej. Jest to postać odchylona w kierunku grądów, zubożała o gatunki górskie.

Ze zbiorowisk synantropijnych najbardziej rozpowszechnione są zbiorowiska segetalne.

Na terenach odłogowanych fitocenozy upraw rolnych zastąpione zostały przez ekosystemy terenów odłogowych. Teren opracowania pozostaje aktualnie terenem nieużytkowanym rolniczo.

W granicach opracowania nie stwierdzono występowania objętych ochroną gatunków roślin i siedlisk (rozporządzenie MŚ z dnia 9.10.2014 r. – w sprawie ochrony gatunkowej roślin).

Według podziału na Krainy zoo-graficzne (Jaczewski – Narodowy Atlas Polski) teren o którym mowa położony jest w Krainie Beskidu Wschodniego. Cechą charakterystyczną Pogórza Dynowskiego, gdzie położony jest teren opracowania, jest jego przejściowość. W obszarze Pogórza występują elementy zachodnio – europejskie, pontyjskie i borealno – alpejskie.

Fauna pochodzenia zachodnio – europejskiego stanowi trzon fauny podgórskiej. Do jej przedstawicieli należą: jelen europejski, sarna, dzik, zając szarak, jeż, kret.

Przedstawicielami fauny borelowo-alpejskiej są : dzięcioł trójpalczasty, puszczyk uralski, kuna leśna, kwiczoł. Gatunki pontyjskie stanowią bardzo rzadki element występującej fauny.

Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna

Teren opracowania położony jest w miejscowości Borek Stary, w obszarze Pogórza Dynowskiego. Jest to fragment stoku o ekspozycji południowo- zachodniej. Od strony północno – zachodniej ograniczony jest kompleksem lasu, którego głównym gatunkiem są buki. W granicach terenu nie występują chronione gatunki roślin. Nie występują pomniki przyrody czy też użytki ekologiczne. Jest to teren położony poza obszarami Natura 2000.

Pod względem wartości przyrodniczych w terenie tym nie występują obiekty przyrody objęte ochroną wskazaną w przepisach odrębnych.

Walory krajobrazowe i ich ochrona prawna

Teren, o którym mowa położony jest na stoku Pogórza Dynowskiego o ekspozycji południowo-zachodniej, w sąsiedztwie lasów bukowych. W tej części Pogórza tj. na wysokości ponad 320 m n.p.m. dominują tereny otwarte, urozmaicone lasami o różnej powierzchni oraz zabudową rozproszoną.

Teren, położony jest w granicach Hyżnieńsko–Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, które swymi granicami obejmuje obszar o powierzchni 24 449 ha.

Uchwała Nr XXXIX/781/13 Sejmiku Woj. Podkarpackiego, wraz ze zmianą z 21 października 2017 r. wprowadza na terenie Obszaru:

1. zakazy:

1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody;

2) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciw osuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 2 nie dotyczy:

1) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, wykonywanych na podstawie zezwoleń lub aktów prawa miejscowego wydanych przez uprawnione organy oraz wydawania tych zezwoleń i aktów prawa miejscowego,

2) czynności w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym,

3) realizacji działań zapewniających bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne oraz mających na celu ochronę zdrowia lub życia.

3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 1 obowiązuje na obszarze udokumentowanych złóż geologicznych.

4. Zakaz, o którym mowa w ust 1 pkt. 1 nie dotyczy:

1) realizacji przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, uzgodnionych z właściwym organem ochrony środowiska w ramach postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

2) rozbudowy, przebudowy istniejących obiektów budowlanych oraz realizacji przedsięwzięć w istniejących obiektach budowlanych.

5. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 2, 4), 5) nie dotyczy:

1) realizacji zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wykazano brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru,

2) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;

3) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody.

6. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 3 nie dotyczy:

1) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć,

2) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody,

3) zadrzewień rosnących na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty orne, za wyjątkiem zadrzewień rosnących w obrębie tych działek w odległości do 1 m od ich granic.

Teren projektu zmiany Studium położony jest poza obszarami Natura 2000 "Wisłok Środkowy z Dopływami" PLH 180030 i "Nad Husowem" PLH 180025.

Jakość środowiska

Powietrze atmosferyczne

Istotny wpływ na stan powietrza mają warunki meteorologiczne zachodzące w atmosferze i determinujące wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza. Do czynników tych należą : temperatura powietrza, prędkość wiatru, opady, promieniowanie słoneczne.

Zanieczyszczenie powietrza spowodowane jest przez : gazy, ciecze i ciała stałe nie będące jego naturalnymi składnikami.

Emisja zanieczyszczeń spowodowana jest przez źródła: punktowe, powierzchniowe i liniowe.

Roczna ocena jakości powietrza dokonywana jest na stałych stanowiskach w ramach państwowego Monitoringu Środowiska.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu, oceny ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), ozonu (O₃), pyłu PM₁₀ i pyłu PM_{2,5} oraz zawartości ołowiu Pb, arsenu As, kadmu Cd, Ni – Niklu, benzo(a)pirenu B(a)P w pyłe PM₁₀.

Województwo Podkarpackie podzielone zostało na dwie strefy: strefę miasto Rzeszów i strefę podkarpacką.

Teren opracowania zlokalizowany jest w granicach strefy podkarpackiej.

Ocena ochrony powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi za rok 2019, przedstawia się następująco:

Dwutlenek siarki (SO₂)

Wyniki pomiarów tego zanieczyszczenia wykazały dotrzymanie obowiązujących poziomów dopuszczalnych dla stężeń: 1 – godzinnego i dobowego. Strefa podkarpacka zakwalifikowana została do klasy A.

Dwutlenek azotu (NO₂)

Wynik pomiarów dwutlenku azotu oraz wyniki modelowania za rok 2019 wykazały dotrzymanie obowiązujących dla tego zanieczyszczenia poziomów dopuszczalnych dla stężeń: 1 – godzinnego i średniorocznego. Obszar Strefy podkarpackiej zakwalifikowana została do klasy A. Wartość stężeń 1 – godzinnych dwutlenku azotu kształtują się w przedziale 13 – 102 kg/m³ tj. 7 – 15 % normy.

Tlenek węgla (CO)

Wyniki pomiarów tlenku węgla wykazały dotrzymanie obowiązujących dla tego zanieczyszczenia poziomu docelowego dla stężeń 8 - godzinnego. Strefa podkarpacka zakwalifikowana została do klasy A.

Benzen (C_6H_6)

Wynik pomiarów benzenu za rok 2019 wykazały dotrzymanie obowiązujących dla tego zanieczyszczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego. Strefa podkarpacka zakwalifikowana została do klasy A.

Ozon (O_3)

Wynik pomiarów ozonu ze stacji monitoringu za rok 2019 oraz wyniki modelowania wykazały dotrzymanie obowiązujących dla tego zanieczyszczenia poziomów docelowego dla stężeń 8 - godzinnych. Pozwoliło to do zakwalifikowania strefy podkarpackiej w tym względzie do klasy A.

Natomiast wyniki pomiarów ozonu w kryterium dotrzymania poziomu celu długoterminowego, wykazały przekroczenie dla stężenia 8 - godzinnego, a strefa podkarpacka zakwalifikowana została do klasy D2.

Pył PM10

Wynik pomiaru pyłu zawieszonego PM 10 za rok 2019 wykazały dotrzymanie obowiązujących dla tego zanieczyszczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego. Strefa podkarpacka zakwalifikowana została do klasy A.

Drugim parametrem dla pyłu zawieszonego PM 10 podlegającym ocenie rocznej, jest dopuszczalne stężenie dobowe na poziomie 50 kg/m^3 . Liczba dni ze stężeniem pyłu PM10 wyższym od poziomu dopuszczalnego nie może przekraczać 35 na rok.

Wyniki pomiarów za rok 2019 wykazały przekroczenie dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 w strefie podkarpackiej, została ona zakwalifikowana do klasy C.

Pył PM 2,5

Wynik pomiaru pyłu zawieszonego PM 2,5 za rok 2019 wykazały przekroczenie normy średniorocznej dla tego zanieczyszczenia co spowodowało zakwalifikowanie strefy podkarpackiej do klasy C.

Dla metali w pyłe PM10 (arsen, kadm, nikiel, ołów) wartości odniesienia zostały dotrzymane na obszarze całego województwa. Strefa podkarpacka zaliczona została do klasy A.

Średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM 10 przekroczyły wartości docelowe w strefie podkarpackiej. Strefa ta zaliczona została do klasy C.

DIAGNOZA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

Analiza dotyczy niewielkiego fragmentu stoku Pogórza Dynowskiego, w miejscowości Borek Stary.

Jest to teren o korzystnej ekspozycji – południowo- zachodniej, wyniesiony ponad teren doliny Strugu, cechujący się dobrymi warunkami topoklimatu o czym decydują warunki nasłonecznienia i warunki wilgotnościowe. Teren położony jest poza obszarem inwersji, w otoczeniu terenów porośniętych lasem bukowym. Las o nazwie „Buczyna” stanowią w przeważającej części dorodne buki. Przechodząca wzdłuż południowo – wschodniej granicy droga powiatowa zapewnia dobrą dostępność komunikacyjną.

Spadki w granicach terenu (10 – 12 i > 12%) stanowią pewne ograniczenie w lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, wymagane będzie dostosowanie usytuowania budynków do morfologii terenu. Zagospodarowanie terenu wymaga zachowania odległości od granic terenu lasu, zgodnie z przepisami ustawy o lasach.

Należy również uwzględnić fakt położenia terenu w granicach Hyżnieńsko–Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

6. PROBLEMY ORAZ CELE OCHRONY ŚRODOWISKA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU XIII ZMIANY STUDIUM

Głównymi problemami dotyczącymi ochrony środowiska w odniesieniu do stanu i uwarunkowań terenu objętego projektem zmiany kierunków planowanego zagospodarowania są:

- zachowanie i utrzymanie dobrego stanu powietrza atmosferycznego i klimatu akustycznego;
- zapewnienie ochrony środowiska wodno – gruntowego;
- zachowanie walorów krajobrazowych terenu.

Aktualnie stan powietrza w rejonie analizowanego rejonu gminy pod względem zanieczyszczeń gazowych nie budzi żadnych zastrzeżeń. Natomiast według dostępnych danych notowane są tu przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłów PM₁₀ i PM_{2,5}. Przekroczone są wartości dopuszczalne benzo(a)pirenu.

Teren objęty projektem zmiany Studium zlokalizowany jest w rejonie gminy, gdzie przeważają tereny otwarte o funkcji rolniczej urozmaicone terenami leśnymi. Zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest na zachód od analizowanego terenu.

Powstanie nowej zabudowy w granicach terenu 14MN z uwagi na jego ograniczoną powierzchnię nie wpłynie na znaczący wzrost emisji zanieczyszczeń. Ilość nowych emitorów będzie ograniczona.

Nie mniej jednak nie można dopuścić do ogrzewania zabudowy źródeł energii cieplnej, które mogą powodować zwiększoną emisję zanieczyszczeń.

Obowiązująca uchwała Sejmiku Woj. Podkarpackiego Nr LII/869/18 z dnia 23.04.2018 wprowadza na terenie województwa podkarpackiego ograniczenia i zakazy spalania paliw mających negatywne oddziaływanie na zdrowie ludzi i środowisko.

Lokalizacja funkcji mieszkaniowej, na terenie dotychczas rolniczym wpłynie na zwiększenie ruchu pojazdów samochodowych. Nie prognozuje się znaczącego pogorszenia klimatu akustycznego. Teren objęty projektem zmiany Studium posiada bezpośredni dostęp do drogi powiatowej przechodzącej po południowo-wschodniej stronie analizowanego terenu.

Istnieją możliwości wyposażenia terenu w sieci: wodociągową, kanalizacji sanitarnej i elektroenergetyczną - po ich rozbudowie. Wody opadowe i roztopowe z dachów i zadaszeń należy odprowadzać na tereny biologicznie czynne działek budowlanych.

W zagospodarowaniu terenu 14MN uwzględnić ograniczenia wynikające z położenia terenu w Hyżnieńsko-Gwoźnickim Obszarze Chronionego Krajobrazu.

7. WPŁYW REALIZACJI PLANOWANYCH KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE XIII ZMIANY STUDIUM W ODNIESIENIU DO TERENÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ZGODNIE Z USTAWĄ O OCHRONIE PRZYRODY

Teren objęty projektem XIII zmiany Studium położony jest w granicach Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Jest to teren położony w obszarze Pogórza Dynowskiego, cechującego się znaczącymi walorami krajobrazowymi i wartościami przyrodniczymi. W projekcie zmiany uwzględniono zakazy wynikające z położenia w obszarze chronionego krajobrazu.

Teren objęty projektem zmiany znajduje się w znacznej odległości od obszarów Natura 2000: OZW PLH180030 „Wisłok Środkowy z Dopływami”. W granicach terenu objętego projektem zmiany Studium nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin i siedlisk podlegających ochronie. Nie występują tu obiekty przyrody uznane za pomniki przyrody, czy też użytki ekologiczne.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU XIII ZMIANY STUDIUM

Projekt XIII zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Tyczyn uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także w dyrektywach UE.

Podstawowym dokumentem w zakresie kształtowania ochrony środowiska w kraju jest Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 przedłużona do 2020 roku, która wyznacza kierunki polityki ekologicznej. Celami służącymi dla realizacji tego celu są:

- wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska;
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii;
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców kraju;
- ochrona klimatu.

Kolejnym dokumentem - wyłącznie dla województwa podkarpackiego jest Program ochrony środowiska woj. podkarpackiego, którego nadrzędnym celem jest wdrożenie polityki ekologicznej państwa w naszym regionie.

Kluczową zasadą Samorządu Województwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, która ma na celu umożliwienie harmonijnego rozwoju gospodarczo-społecznego z jednoczesną ochroną walorów środowiskowych.

Opracowane na poziomie regionalnym i lokalnym dokumenty strategiczne, takie jak: Program ochrony środowiska, Plan gospodarowania odpadami, Program ochrony powietrza czy Plan gospodarowania wodami, stanowią materiały wyjściowe do formułowania zapisów planistycznych w zakresie ochrony środowiska. Dokumenty te są spójne z celami polityki ekologicznej na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

Analizowany projekt XIII zmiany Studium uwzględnia zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej, a także wojewódzkiej, które zostały sporządzone. Są to między innymi:

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami;
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
- Plan gospodarowania Wodami w dorzeczu Wisły;
- Plan Zagospodarowania Województwa Podkarpackiego - do roku 2030;

- Program ochrony Środowiska woj. podkarpackiego na lata 2017-2019 z perspektywą do roku 2021.

Dla omawianego obszaru, jednym z podstawowych dokumentów określających cele i zadania w zakresie ochrony środowiska w kontekście zagospodarowania przestrzennego jest uchwalone w 2002 roku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Tyczyn. Określone w nim cele i zadania w zakresie ochrony środowiska pozostają utrzymane jako niezmienione w sporządzonym projekcie XIII jego zmiany, która dotyczy bardzo niewielkiego fragmentu obszaru m. Borek Stary.

Określone w obowiązującym Studium cele i zadania w zakresie ochrony środowiska dotyczą: ochrony powietrza, ochrony wód, ochrony przed hałasem, ochrony przyrody i krajobrazu, gospodarowania odpadami.

Dla ochrony stanu powietrza nakazano wykorzystywać jako źródła energii cieplnej tylko te, które ograniczą w znacznym stopniu lub wyeliminują emisję zanieczyszczeń do powietrza.

Natomiast dla ochrony środowiska wodno-gruntowego odprowadzenie ścieków bytowych powinno odbywać się poprzez wykorzystanie zbiorników na nieczystości, opróżnianych systematycznie z wywozem na oczyszczalnię ścieków lub poprzez rozbudowę istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej.

Zasady określone w projekcie zmiany Studium są spójne z zasadami określonymi w dokumentach strategicznych dla gminy i miasta Tyczyn.

9. ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, CZASOWE LUB DŁUGOTRWALE PLANOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW OBJĘTYCH XIII ZMIANĄ STUDIUM NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I CZŁOWIEKA ORAZ TERENY CHRONIONE

Projekt XIII zmiany Studium dopuszcza zmianę kierunków zagospodarowania na terenie objętym opracowaniem planistycznym, zlokalizowanym w miejscowości Borek Stary. W terenie tym dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenu zieleni nieurządzonej, terenu rolnego oraz wskazano teren do zalesień.

Realizacja proponowanego zagospodarowania określonego w projekcie XIII zmiany Studium spowoduje zmiany w środowisku w stosunku do stanu obecnego. Nie będą to zmiany powodujące znaczące pogorszenie stanu środowiska terenu, którego ta zmiana dotyczy. Zmiany w środowisku, ich charakter, intensywność i zasięg będą uzależnione od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz uwzględnienia zapisów planistycznych.

- **Bioróżnorodność, flora i fauna**

Różnorodność biologiczna to zachowanie i utrzymanie naturalnie występujących gatunków zbiorowisk, a także odmian roślin. Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium spowoduje utratę istniejących siedlisk w wyniku wprowadzenia zabudowy na teren rolny, nieużytkowany. Obok zabudowy pojawią się utwardzone miejsca postojowe, dojścia i dojazdy. Nastąpi więc likwidacja dotychczasowych zbiorowisk roślinności, głównie zbiorowisk segetalnych, a także ruderalnych. Pojawi się zieleń urządzonej towarzysząca zabudowie. Jej udział będzie znaczący, ma zajmować nie mniej niż 60% powierzchni działki budowlanej. Wskazano by, aby ta powierzchnia zajęta była przez zieleń o znacznej różnorodności gatunków, w tym także zieleń wysoką. Realizacja zabudowy i zagospodarowania terenu nie spowoduje likwidacji gatunków roślin chronionych, ponieważ nie stwierdzono ich występowania.

Fauna

Ustalenia projektu zmiany Studium nie stwarzają bezpośredniego zagrożenia dla fauny w omawianym terenie. Teren ten nie jest miejscem stałego bytowania zwierząt, ani miejscem ich rozrodu. Jest to miejsce ewentualnej migracji lub żerowania. W otoczeniu dominują tereny otwarte o dobrych warunkach przebywania lub żerowania dla różnych gatunków zwierząt oraz tereny leśne stwarzające dobre warunki dla schronienia i wypoczynku zwierząt.

- **Ludzie**

Zmiana kierunku zagospodarowania w omawianym terenie dopuszcza zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Nie dopuszczono lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Lokalizacja zabudowy z możliwością wyposażenia w sieć wodociągową, kanalizację sanitarną i elektroenergetyczną, zapewnia korzystne warunki życia mieszkańcom. Korzystnym elementem jest dostępność terenu do publicznej drogi powiatowej.

Realizacja zabudowy i zagospodarowania zgodnie z zapisami planistycznymi zapewni przyszłym mieszkańcom bardzo dobre standardy środowiska. Teren położony jest w otoczeniu terenów otwartych i leśnych, które zapewniają korzystny stan powietrza, mikroklimatu i klimatu akustycznego.

- **Powietrze**

W wyniku realizacji kierunków określonych w opracowanej zmianie Studium nie przewiduje się zmiany stanu powietrza. Nie prognozuje się znacznego zwiększenia emisji

zanieczyszczeń, której źródłem mogą być budynki zabudowy mieszkaniowej. Ilość działek budowlanych będzie bardzo ograniczona, co ograniczy ilość emitowanych zanieczyszczeń do powietrza. Otoczenie terenami leśnymi (głównie liściastymi) oraz sąsiedztwo terenu zieleni nieurządzonej zapewni utrzymanie dobrego stanu powietrza. Zieleń w szczególności drzewa liściaste pochłaniają zanieczyszczenia gazowe oraz pyły a emitują czysty tlen.

Zmiana Studium zakłada ograniczenie emisji zanieczyszczeń i wykorzystywanie do ogrzewania tylko ekologicznych nośników energii.

W omawianym obszarze nie wystąpią inne źródła zanieczyszczenia powietrza. Nie dopuszcza się przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Komunikacja również nie będzie miała wpływu na jakość powietrza. Ruch pojazdów w obrębie przylegającej drogi powiatowej nie będzie stwarzał zagrożenia dla jakości powietrza.

- **Powierzchnia ziemi**

W wyniku realizacji zmiany studium teren obecnie niezainwestowany w całości stanowiący powierzchnię biologicznie czynną zostanie w części zabudowany. Lokalizacja budynków będzie wymagać niwelacji terenu. Niezbędne przekształcenia powierzchniowej warstwy gruntów, związane będą z wykopami pod fundamenty budynków, co spowoduje niewielką ale niezbędną zmianę naturalnego ukształtowania powierzchni terenu. Wystąpią więc oddziaływania bezpośrednie, stałe na skutek zajęcia terenu pod zabudowę.

Powierzchnia zabudowana w granicach działki budowlanej nie może przekroczyć 10% jej powierzchni. Obok powierzchni zabudowanej pojawią się powierzchnie utwardzone (dojścia, dojazdy). Dominować będzie powierzchnia "zielona" biologicznie czynna, nie wymagająca przekształceń naturalnej powierzchni.

- **Krajobraz**

Zmiany krajobrazu będą skutkiem realizacji ustaleń zmiany Studium. W obszarze terenów otwartych pojawi się zabudowa. Należy podkreślić, że z uwagi na ograniczoną powierzchnię terenu wskazaną dla zabudowy mieszkaniowej, zmiany w krajobrazie nie będą znaczące.

Ograniczona ilość działek budowlanych oraz związana z tym ilość nowych obiektów mieszkalnych wpłynie niewątpliwie na krajobraz i będzie elementem nowym. Wyznaczenie terenu pod zieleń i zalesienie, które powiększy otaczającą powierzchnię leśną spowoduje, że nowa zabudowa będzie elementem wpisującym się harmonijnie w otoczenie.

- **Wody**

W wyniku realizacji ustaleń planistycznych XIII zmiany Studium nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań na środowisko wodne (wody powierzchniowe i podziemne). Regulacje prawne w zakresie ochrony wód skutecznie ograniczają możliwość zanieczyszczenia wód. Omawiany teren zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych, położony jest w zlewni JCWP o kodzie PLRW2000122265689 „Strug do Chmielnickiej Rzeki”. Jest to potok fliszowy stanowiący naturalną część wód, której stan ekologiczny określono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Celami środowiskowymi dla tej JCPW jest uzyskanie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Ta JCPW znajduje się w wykazie obszarów chronionych – przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków występujących w obszarze OZW PLH 180025 „Nad Husowem” oraz rezerwatu „Mójka” (REZ. 786) dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Ponadto teren ten znajduje się w jednolitej części wód podziemnych o kodzie PLGW2000152, której stan chemiczny i ilościowy określono jako dobry.

Określone zasady usuwania ścieków bytowych zapewniają brak negatywnego wpływu na stan wód podziemnych i powierzchniowych. Określone cele środowiskowe, a mianowicie osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego dla JCWP i co najmniej utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego JCWPd, nie są sprzeczne z przyjętymi rozwiązaniami w zakresie gospodarki wodno - ściekowej w projekcie XIII zmiany Studium. Ustalenia zmiany Studium nie zagrażają ustalonym celom środowiskowym. Najkorzystniejszym rozwiązaniem jest odprowadzenie ścieków do kanalizacji sanitarnej, a do czasu jej realizacji wykorzystanie szczelnych zbiorników na nieczystości, które będą systematycznie opróżniane i wywożone na oczyszczalnię ścieków.

W granicach omawianego terenu oraz w jego otoczeniu nie występują udokumentowane ujęcia wód gruntowych i strefy ochronne dla tych ujęć. Teren, o którym mowa położony jest poza granicami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (425 i 432) i nie jest zagrożony zalewaniem wodami powodziowymi.

Wysoki procentowy udział terenów biologicznie czynnych ma korzystne znaczenie nie tylko w utrzymaniu korzystnego mikroklimatu, stanu powietrza ale zapewnia znaczną powierzchnię dla infiltracji wód opadowych i roztopowych, co wpływa korzystnie na bilans wód.

- **Klimat**

Projekt XIII zmiany Studium nie wprowadza funkcji, które będą miały wpływ na klimat lokalny i jego zmiany. Określono zasady zagospodarowania terenu tj. wielkość terenu zabudowanego i powierzchni biologicznie czynnej. Wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej wpływać będzie korzystnie na warunki topoklimatu. Tak znaczna powierzchnia zagospodarowania jako teren zieleni, łącznie z terenem sąsiadującym wskazanym dla zieleni nieurządzonej oraz sąsiadujące tereny leśne, będą czynnikami wpływającymi na warunki termiczne, łagodząc odczucia wysokich temperatur, warunki wilgotnościowe i anemometryczne. Oddziaływania te mają istotne znaczenie w łagodzeniu obserwowanych zmian klimatycznych.

- **Hałas**

Aktualnie poziom hałasu w tym rejonie gminy nie budzi zastrzeżeń. Poza zabudową mieszkaniową rozproszoną, nie ma zlokalizowanych w tym rejonie żadnych obiektów oraz przedsięwzięć stwarzających uciążliwości akustyczne. Droga powiatowa obsługująca rejon gminy cechuje się przeciętnym natężeniem ruchu pojazdów, co powoduje, że hałas komunikacyjny nie przekracza norm określonych dla terenów wskazanych dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Dopuszczalny poziom hałasu od dróg w porze dziennej nie powinien przekraczać 61 dB a w porze nocy 56 dB.

Realizacja zabudowy i jej obsługa komunikacyjna również nie spowoduje znaczącego pogorszenia klimatu akustycznego. Ruch w obrębie terenu objętego projektem zmiany Studium będzie ograniczał się do obsługi zabudowy jaka tu powstanie. Nie prognozuje się, aby wpłynął on niekorzystnie na klimat akustyczny omawianego terenu i terenów sąsiadujących.

- **Zasoby naturalne**

W granicach terenu objętego XIII zmianą Studium nie zostały udokumentowane żadne złoża surowców.

- **Zabytki**

Teren XIII zmiany Studium jest terenem otwartym, rolnym. W jego granicach nie występują żadne obiekty kultury materialnej. Nie stwierdzono również występowania stanowisk archeologicznych, które były wykazane w gminnej ewidencji zabytków

- **Dobra materialne**

Oceniając dobra materialne jako środki, które służą do zaspokojenia potrzeb ludzkich należy stwierdzić, że projekt niniejszej zmiany służyć będzie powstaniu nowych dóbr materialnych, zapewni poprawę warunków bytowych ograniczonej ilości mieszkańców.

- **Wpływ na obszary chronione i tereny Natura 2000**

Realizacja ustaleń planistycznych nie będzie mieć negatywnego wpływu na obszary chronione z uwagi na ich wartości przyrodnicze. Teren ten zlokalizowany jest w tym rejonie gminy Tyczyn, który włączony jest w granice Hyżnieńsko–Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, ustalenia planistyczne uwzględniają ograniczenia dotyczące obszaru zmiany objętego tą formą ochrony. W tej części gminy Tyczyn nie występują tereny Natura 2000. Na zachód od granic gminy dolina Wisłoka objęta jest obszarem Natura 2000 "Wisłok Środkowy z Dopływami" natomiast w kierunku wschodnim znajduje się obszar natura 2000 "Nad Husowem". Obydwa obszary położone są w znacznej odległości od terenu objętego zmianą Studium. Przeznaczenie i zagospodarowanie terenu nie będzie miało żadnego wpływu na przedmioty ochrony i walory przyrodnicze wymienionych obszarów Natura 2000.

10. PRZEWIDYWANE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Nie prognozuje się transgranicznego oddziaływania na środowisko ustaleń projektu XIII zmiany Studium, określającego przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu.

Projekt zmiany Studium nie wprowadza funkcji, których oddziaływanie miałyby zasięg transgraniczny.

11. ROZWIĄZANIA OGRANICZAJĄCE WPŁYW NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO PLANOWANYCH KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE XIII ZMIANY STUDIUM

Teren objęty niniejszą zmianą Studium położony jest w granicach Hyżnieńsko–Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W planowanym zagospodarowaniu uwzględniono ograniczenia i zakazy określone w uchwale jego utworzenia.

Dla ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko projekt XIII zmiany Studium wprowadza w ustaleniach planistycznych rozwiązania najkorzystniejsze dla środowiska przyrodniczego i ludzi, równocześnie tworzy możliwości realizacji zabudowy

mieszkaniowej jednorodzinnej. Ustalone zasady zagospodarowania i zasady zabudowy mają na celu:

- zachowanie maksymalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w terenie zabudowy mieszkaniowej;
- wprowadzenie ładu przestrzennego;
- podkreślenie walorów krajobrazowych;
- przeznaczenie części terenu pod zieleń nieurządzoną i zalesienie.

Nie przewiduje się kompensacji przyrodniczej z uwagi na fakt, że w tym terenie nie występują gatunki roślin podlegających ochronie, które mogłyby ulec likwidacji wskutek realizacji ustaleń planistycznych.

12. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZ SKUTKÓW REALIZACJI W PROJEKCIE XIII ZMIANY STUDIUM

Dla analizy skutków realizacji ustaleń opracowań dotyczących planowania przestrzennego, właściwe jest zastosowanie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z tym artykułem – w celu oceny aktualności planów miejscowych, wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (co najmniej raz w czasie kadencji), ocenia postępy w opracowaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzenia w nawiązaniu do Studium.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE do monitorowania środowiskowych skutków realizacji planów, można wykorzystać stosownie do potrzeb istniejące systemy monitoringu w celu uniknięcia powielania monitoringu.

W przypadku opracowań planistycznych istnieje określona ustawowo procedura pozwalająca przeanalizować i ocenić skutki ich realizacji. Nie ma więc potrzeby określania dla Studium, planów lub ich zmian, specjalnego systemu monitoringu wpływu na środowisko.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu XIII zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Tyczyn, wykonano w oparciu o art. 46 ust. 1 pkt. 1 i art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247). Niniejsza prognoza stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie.

Projekt XIII zmiany Studium dotyczy obszaru o powierzchni 2,29 ha położonego w miejscowości Borek Stary. Według obowiązującego Studium teren położony jest w terenie lasów i zalesień. Aktualnie jest to teren niezabudowany, użytkowany rolniczo (pastwiska, łąka).

W sporządzonym projekcie XIII zmiany Studium w terenie, który jest przedmiotem opracowania zostały wyznaczone tereny o symbolach 14MN, 1RL, 2ZN, 7R. Teren 14MN przeznaczony jest pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z dopuszczeniem dróg wewnętrznych o szerokości w linach rozgraniczających nie mniejszej niż 5,0m, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Dla terenu 14MN określono zasady zagospodarowania m.in. wielkość powierzchni zabudowanej, powierzchni biologicznie czynnej, a także zasady obsługi komunikacyjnej i wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Teren oznaczony symbolem 1 RL przeznaczono do zalesienia.

Teren 2ZN - wskazano pod zieleń nieurządzoną z zachowaniem istniejących zadrzewień.

Teren 7R - rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Teren wg J. Kondrackiego położony jest w obrębie mezoregionu Pogórze Dynowskie. Pod względem geologicznym zlokalizowany jest w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego. Podłoże budują utwory korzystne dla bezpośredniego posadowienia budynków.

W omawianym terenie, a także w jego bezpośrednim otoczeniu nie zostały udokumentowane złoża surowców mineralnych i budowlanych.

W granicach terenu nie występują żadne wody powierzchniowe.

Teren opracowania znajduje się w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych: PLRW2000122265689 „Strug do Chmielnickiej Rzeki”.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód podziemnych, teren opracowania położony jest w jednolitej części wód podziemnych oznaczonej kodem PLGW2000152.

Teren opracowania zlokalizowany jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych (425 i 432). Na jego terenie nie ma zlokalizowanych udokumentowanych ujęć wód podziemnych i ich stref ochronnych.

Teren, będący przedmiotem opracowania planistycznego nie pełni w obszarze gminy żadnych funkcji ekologicznych, nie jest też powiązany z układem przyrodniczym gminy Tyczyn. Nie stwierdzono tu pomników przyrody, użytków ekologicznych oraz chronionych gatunków roślin.

Teren opracowania znajduje się w granicach Hyżnieńsko–Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W jego zagospodarowaniu należy uwzględnić uwarunkowania i zakazy obowiązujące w jego granicach.

Dla ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko, projekt XIII zmiany Studium wprowadza w ustaleniach planistycznych rozwiązania najkorzystniejsze dla środowiska przyrodniczego i ludzi, równocześnie tworzy możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w sąsiedztwie której dopuszczono zagospodarowanie pod zieleń nieurządzoną, wskazano teren do zalesień oraz dla upraw rolnych..

Nie prognozuje się transgranicznego oddziaływania na środowisko ustaleń projektu XIII zmiany Studium, określających nowe przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenów.

Opracowała
mgr Janina Nowak

Rzeszów, kwiecień 2022 r.

OŚWIADCZENIE SPORZĄDZAJĄCEGO PROGNOZĘ

Niniejszym oświadczam, że spełniam wymagania zawarte w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w zakresie opracowywania prognoz oddziaływania na środowisko.

Ukończyłam studia wyższe na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi na Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie. W ciągu kilkudziesięciu lat pracy zawodowej w planowaniu przestrzennym zajmowałam się zagadnieniami związanymi ze środowiskiem przyrodniczym, od ponad 20 lat sporządzam prognozy oddziaływania na środowisko do planów miejscowych i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

Janina Nowak